

**Pētījums:
Bērnu sēdeklišu lietošana
automašīnās**

Rīga, Maijs 2018

METODOĻĪJA

IZLASE: Vecāki, 18-59, ir bērni līdz 8 g.v., lieto auto

METODE: Datorizētas intervijas internetā - CAWI

IZLASES LIELUMS: 400 respondenti

DATU IEGUVE: 07.05.2018. – 14.05.2018.

GALVENIE SECINĀJUMI

67% vecāku savus mazgadīgos bērnus vienmēr pārvadā autosēdekļī, bet 33% šo satiksmes drošības aspektu mēdz pārkāpt. Autosēdeklišu neizmantošana visbiežāk (25%) tiek attaisnota ar pārvietošanos pa nomaļiem autoceļiem un nelielu veicamā ceļa garumu.

Jo vecāks kļūst bērns, jo vieglprātīgāk vecāki izturas pret autosēdeklišu lietošanu automašīnā – katra brauciena laikā autosēdekli izmanto 88% vecāku, kam ir bērni vecumā līdz 1 gadam, un tikai 66% vecāku, kuru atvases sasniegušas 7-8 gadu vecumu.

Vairāk nekā puse (59%) vecāku, kuriem ir bērni vecumā līdz 8 gadiem, uzskata, ka bērnu ar skatu pretēji braukšanas virzienam nepieciešams pārvadāt pirmajā dzīves gadā. Tikai 10% ir informēti, ka šādi rīkoties vēlams, līdz bērns sasniedzis 15 mēnešu vecumu.

17% vecāku uzskatā, bērna pārvadāšana automašīnā ar skatu pretēji braukšanas virzienam ir lieka (13%) vai pat bērnam bīstama (4%). Viedoklis biežāk izplatīts starp respondentiem, kuri audzina bērnus vecumā virs 1 gada (16%-17%), kamēr zīdaiņu vecāki ir daudz pielaidīgāki, tikai 6% šādu praksi uztverot kā nevajadzīgu vai pat bērnam kaitējošu.

39% bērnu vecāku ir informēti, ka automašīnas drošības spilveni ir atslēdzami ikreiz, kad bērns tiek sēdināts auto priekšējā sēdekļī. Taču ir arī tādi, kas pieļauj izņēmumu – 21% uzskata, ka šādi jārikojas, ja bērna pārvadāšanai tiek izmantot atmuguriskais bērnu autosēdekli, bet 8% - ka tas darāms, ja bērns priekšējā sēdekļī sēž ar skatu uz priekšu.

GALVENIE SECINĀJUMI

Mazāk nekā ceturtdaļa (24%) vecāku ir informēti par to, kā pilnībā pareizi nostiprināt sava bērna drošības jostas, tās nospriegojot tik tālu, lai atstarpe starp bērna plecu un jostu nepārsniegtu viena pieauguša cilvēka pirksta platumu. Divkārt biežāk (53%) domā, ka pieļaujamās atstarpes platums drīkst sasniegt 2 pirkstu platumu.

Vidēji 13% vecāku nepievērš uzmanību drošības jostu ciešumam, tostarp, 5% sprādzēšanos atstāj pilnībā bērna ziņā. Bērnam sasniedzot 4-8 gadu vecumu, šādu vecāku īpatsvars strauji pieaug.

Vecākiem arī trūkst zināšanu par to, kā pareizi piesprādzēt bērnu automašīnā aukstā laikā. **Tikai 3% vecāku vienmēr pirms drošības jostu sprādzēšanas bērnam novelk siltās virsdrēbes.** Daudzkārt biežāk (76%) regulāri pārvadā bērnu, kurš autosēdeklītī piesprādzēts, nenoņemot virsdrēbes, tādējādi pakļaujot viņu augstākam traumatisma riskam.

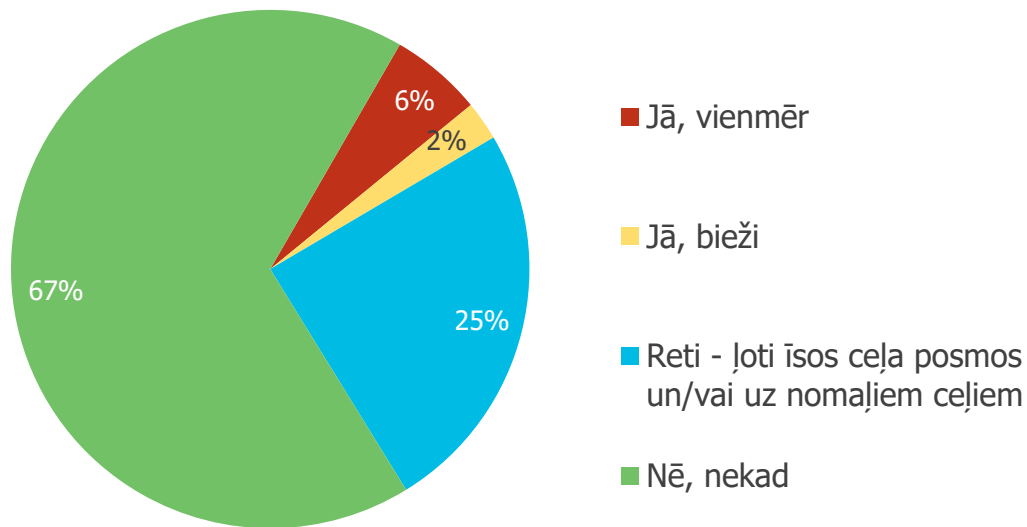

REZULTĂȚI

AUTOSĒDEKLIŠU IZMANTOŠANA

J: Vai mēdzat pārvadāt bērnu bez autosēdekliša/ paliktņiša?

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

Trešdaļa (33%) vecāku mēdz pārkāpt drošības noteikumus, savus bērnus automašīnā pārvadājot bez autosēdekliša vai paliktņa.

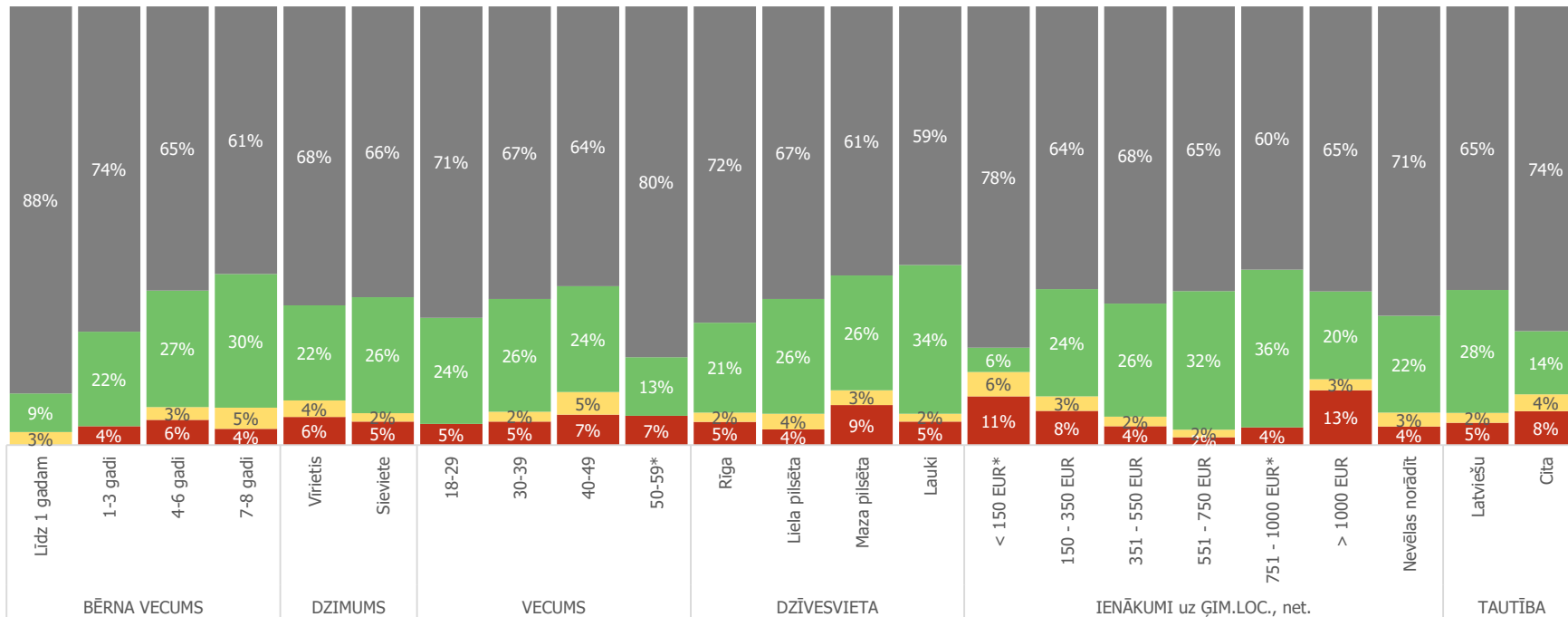
Jo vecāks bērns, jo mazāk uzmanības vecāki pievērš savas atvases drošībai automašīnā. Ja zīdaiņa vecuma bērnus bez autosēdekliša kopumā ir gadījies vest 12%, tad 7-8 gadu vecu bērnu vecāku vidū šāda pieredze jau ir 39%.

Visbiežāk (25%) , jo īpaši lauku apvidos (34%), autosēdeklišu nelietošana tiek attaisnota ar īsiem braucieniem pa nomaļiem autoceļiem.

8% vecāku atzīstas, ka bērnus bez autosēdeklišiem pārvadā regulāri.

PROFILS - AUTO SĒDEKLĪŠU IZMANTOŠANA

J: Vai mēdzat pārvadāt bērnu bez autosēdekliša/ paliktnīša?

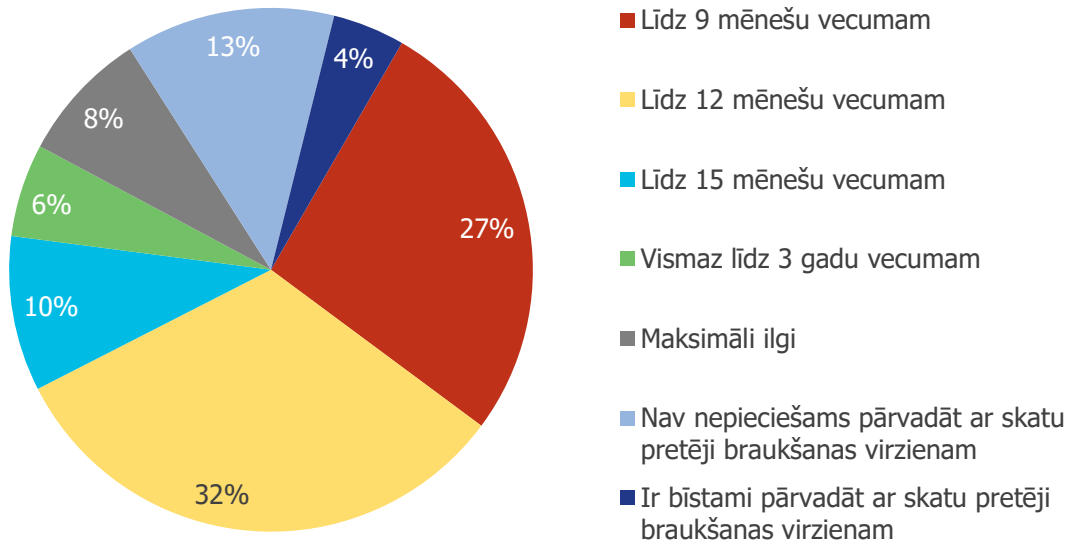
Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

*14<n>24; mazāks par 30 respondentiem

BĒRNA PĀRVADĀŠANA SĒDEKLĪTĪ PRET BRAUKŠANAS VIRZIENU

J: Jūsaprāt, līdz kādam vecumam bērns autosēdeklītī jāpārvadā ar skatu pretēji braukšanas virzienam?

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

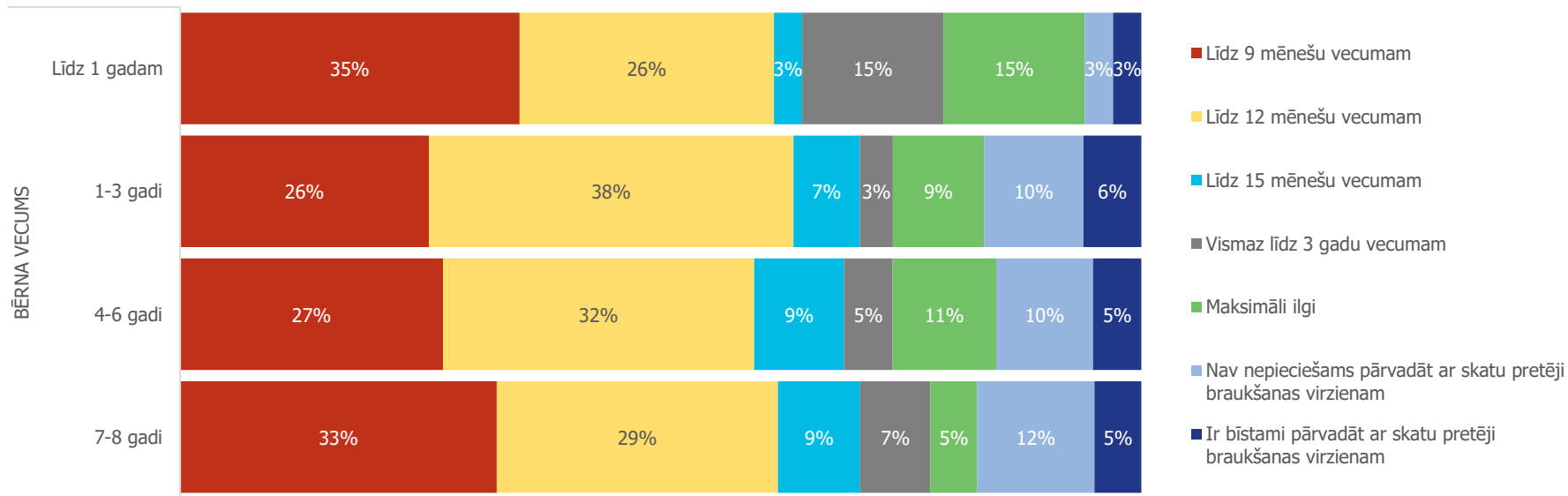
Vairāk nekā puse (59%) vecāku, kuriem ir bērni vecumā līdz 8 gadiem, uzskata, ka bērnu ar skatu pretēji braukšanas virzienam nepieciešams pārvadāt pirmajā dzīves gadā.

Tikai 10% ir informēti, ka šādi rīkoties ir vēlams, līdz bērns sasniedzis 15 mēnešu vecumu.

17% ir pārliecināti, ka bērnu ar skatu pretēji braukšanas virzienam nav jāpārvadā, tostarp, 4% domā, ka tas var būt bērnam pat bīstami.

PROFILS – BĒRNA PĀRVADĀŠANA PRETĒJI BRAUKŠANAS VIRZIENAM

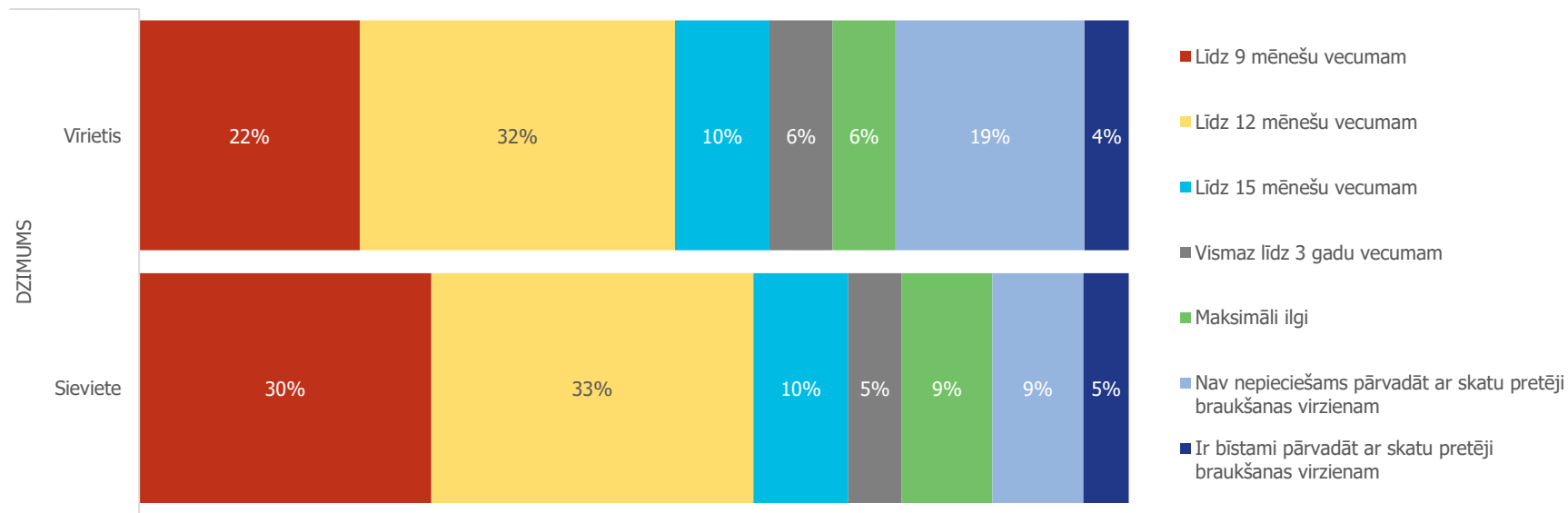
J: Jūsaprāt, līdz kādam vecumam bērns autosēdekliņi jāpārvadā ar skatu pretēji braukšanas virzienam?

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

PROFILS – BĒRNA PĀRVADĀŠANA PRETĒJI BRAUKŠANAS VIRZIENAM

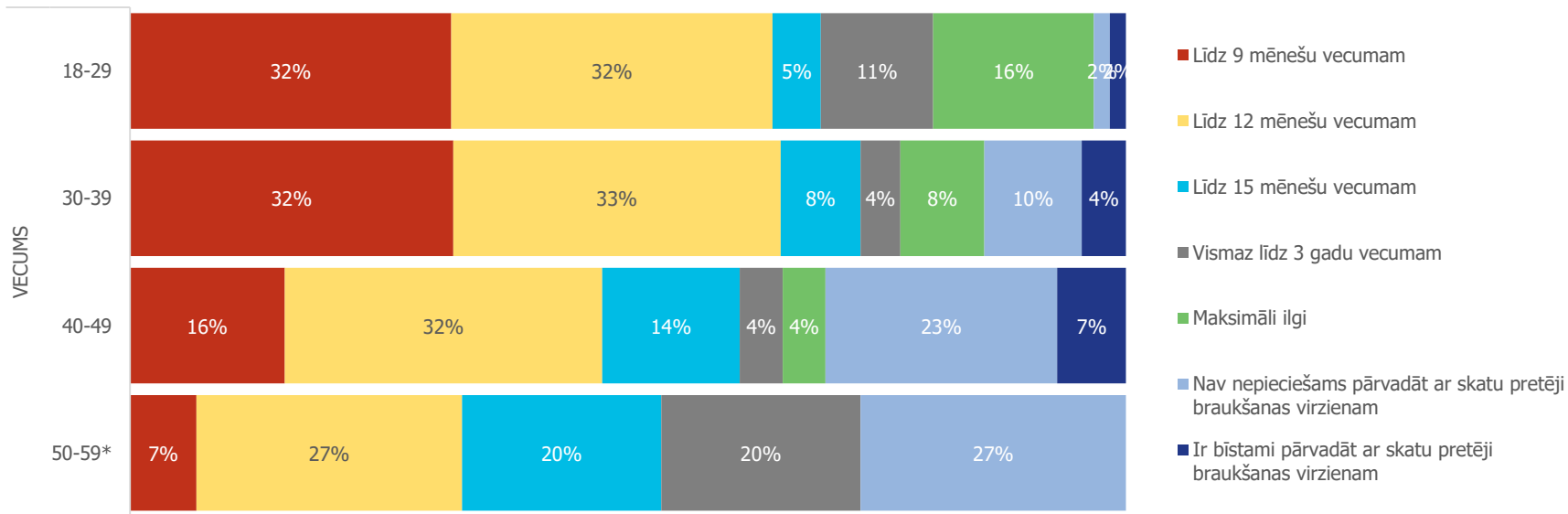
J: Jūsaprāt, līdz kādam vecumam bērns autosēdekliņī jāpārvadā ar skatu pretēji braukšanas virzienam?

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

PROFILS – BĒRNA PĀRVADĀŠANA PRETĒJI BRAUKŠANAS VIRZIENAM

J: Jūsaprāt, līdz kādam vecumam bērns autosēdekliņi jāpārvadā ar skatu pretēji braukšanas virzienam?

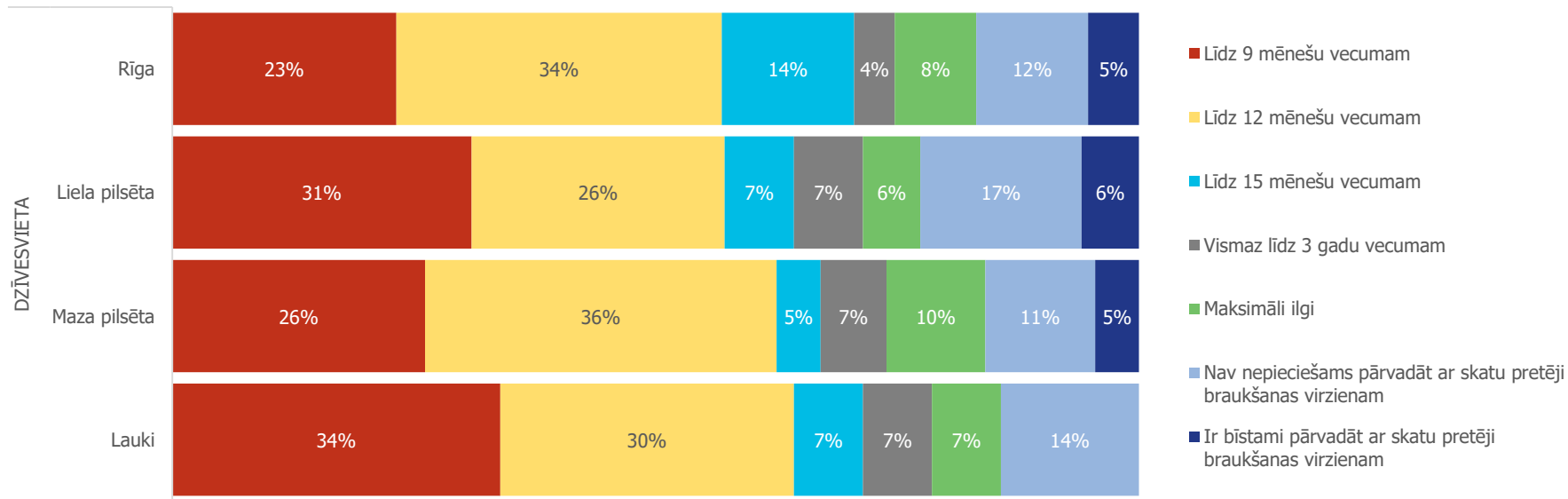

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

*14<n>24; mazāks par 30 respondentiem

PROFILS – BĒRNA PĀRVADĀŠANA PRETĒJI BRAUKŠANAS VIRZIENAM

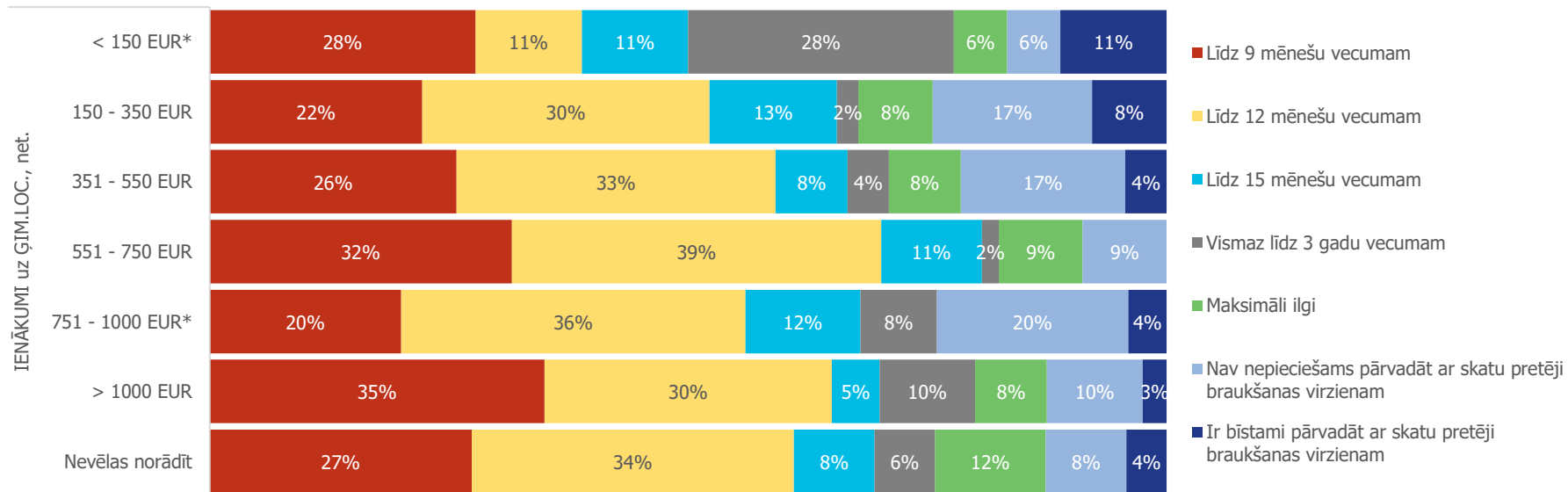
J: Jūsaprāt, līdz kādam vecumam bērns autosēdeklītī jāpārvadā ar skatu pretēji braukšanas virzienam?

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

PROFILS – BĒRNA PĀRVADĀŠANA PRETĒJI BRAUKŠANAS VIRZIENAM

J: Jūsaprāt, līdz kādam vecumam bērns autosēdeklītī jāpārvadā ar skatu pretēji braukšanas virzienam?

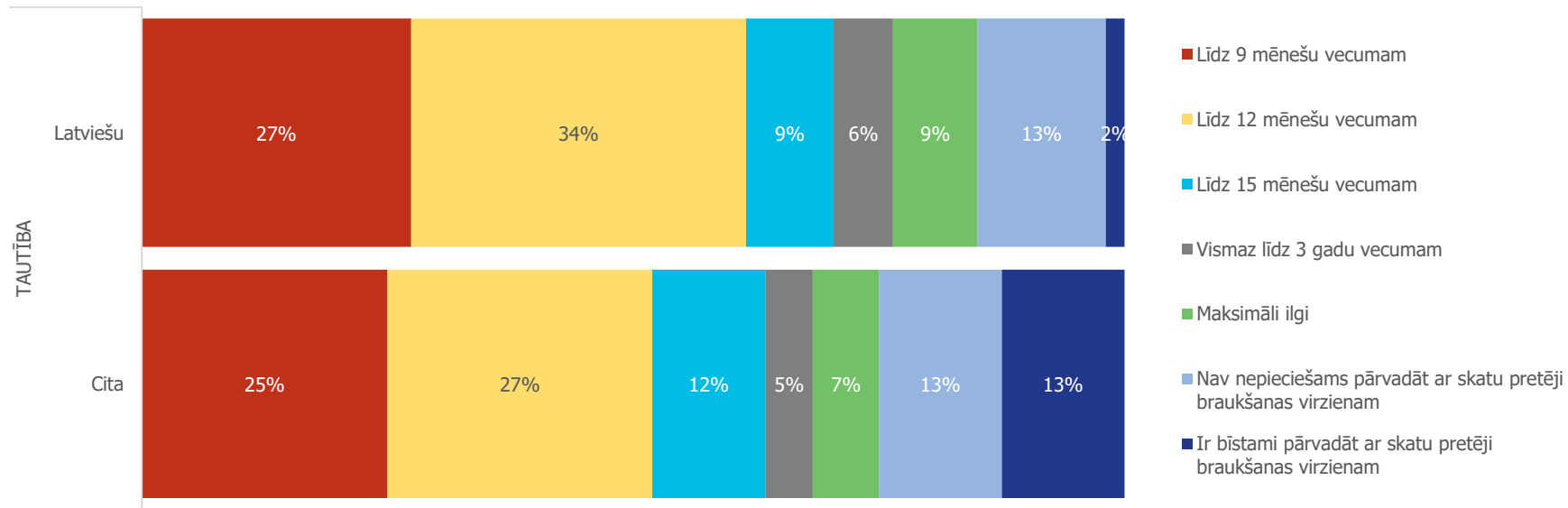

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

*14<n>24; mazāks par 30 respondentiem

PROFILS – BĒRNA PĀRVADĀŠANA PRETĒJI BRAUKŠANAS VIRZIENAM

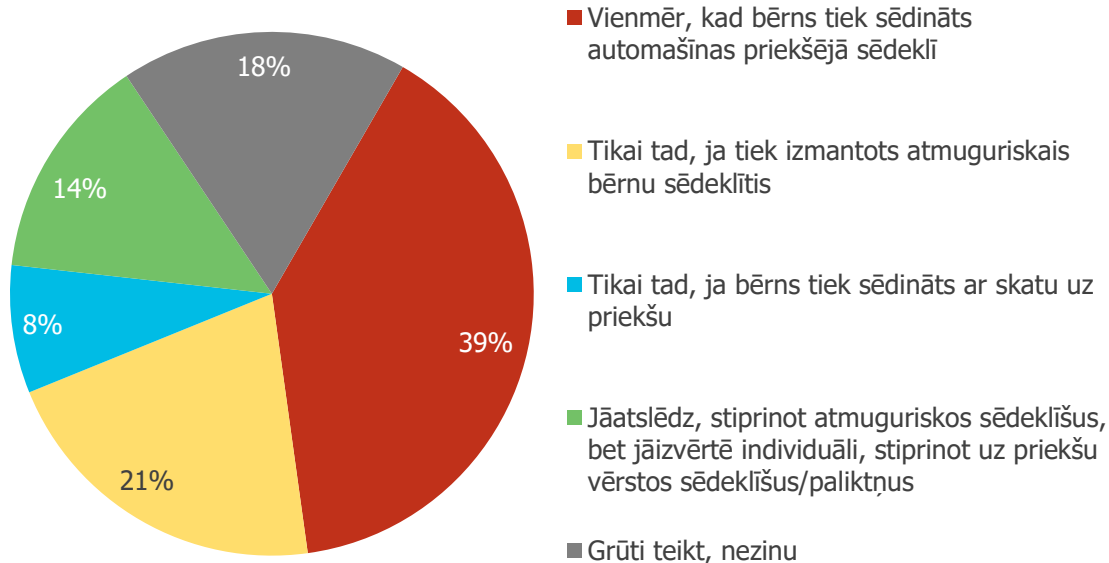
J: Jūsaprāt, līdz kādam vecumam bērns autosēdekliņī jāpārvadā ar skatu pretēji braukšanas virzienam?

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

DROŠĪBAS SPILVENU ATSLĒGŠANA

J: Jūsaprāt, kādā situācijā, sēdinot bērnu automašīnas priekšējā sēdekli, ir jāatslēdz gaisa spilveni?

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

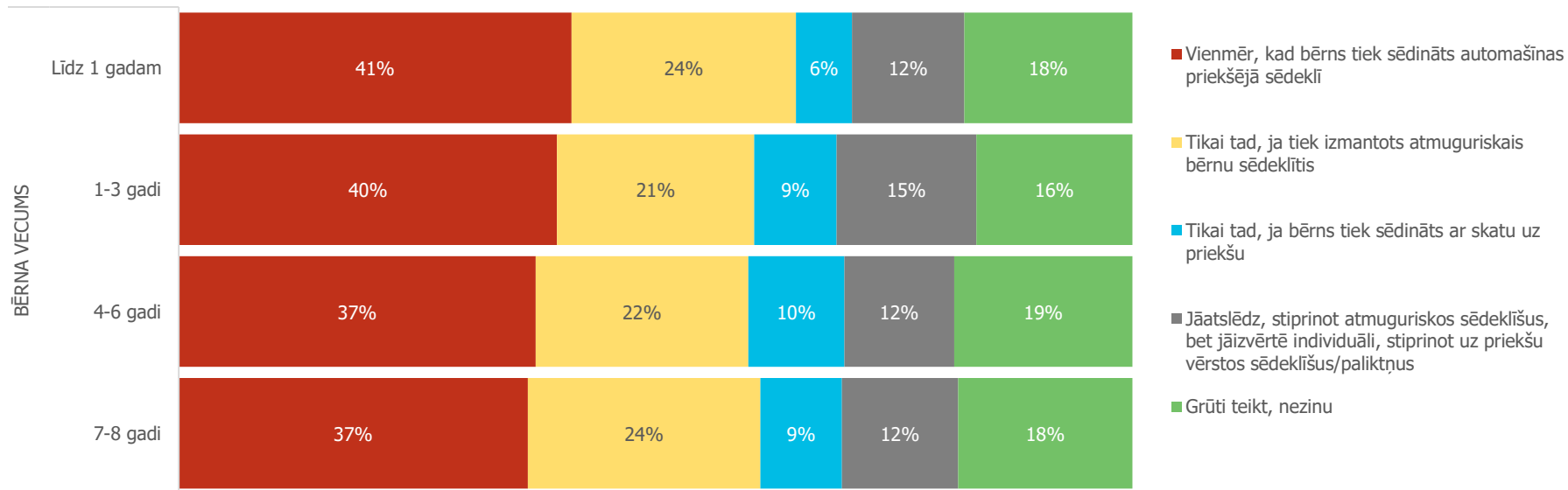
39% bērnu vecāku ir informēti, ka automašīnas drošības spilveni ir atslēdzami ikreiz, kad bērns tiek sēdināts auto priekšējā sēdekli.

Vienlaikus gana daudz (21%) ir arī tādu, kas uzskata, ka tas darāms vien tad, ja tiek izmantots atmuguriskais bērnu sēdeklītis, bet 8% - uzskata, ka šādi jārikojas, ja bērns priekšējā sēdekli sēž ar skatu uz priekšu.

Gandrīz piektdaļai vecāku (18%) , kas ikdienā pārvietojas ar auto un vadā tajā arī savus bērnus, nav nekādu zināšanu par to, kādos brīžos atslēdzami drošības spilveni.

Profils - DROŠĪBAS SPILVENU ATSLĒGŠANA

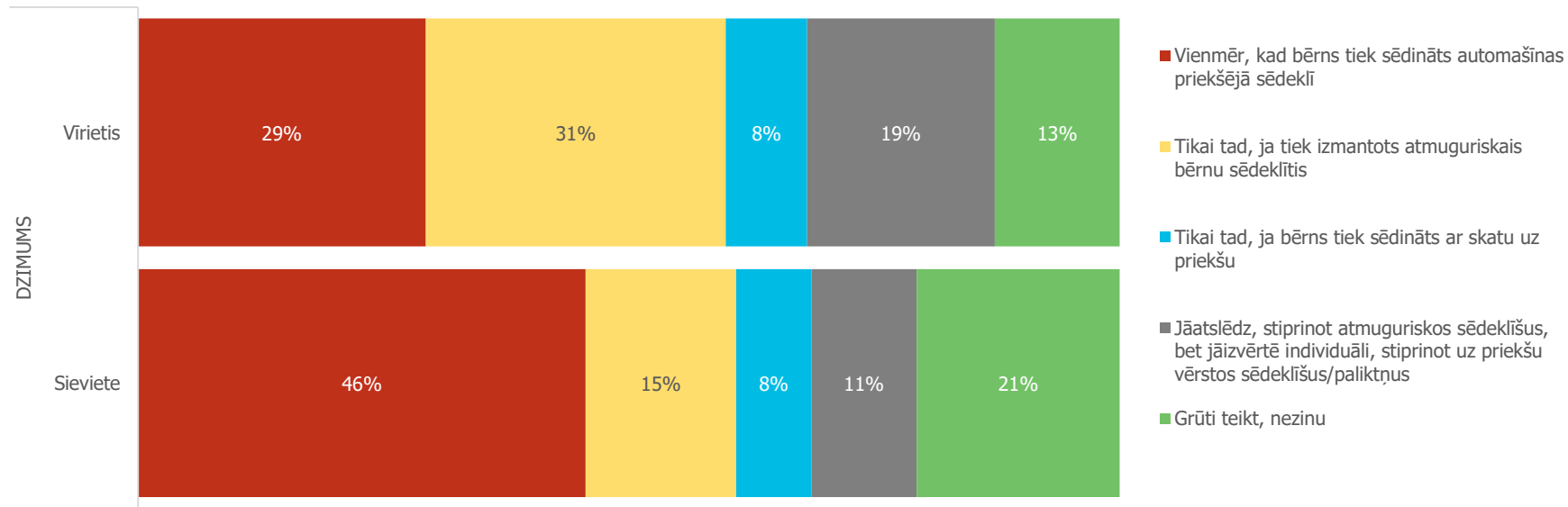
J: Jūsprāt, kādā situācijā, sēdinot bērnu automašīnas priekšējā sēdekļī, ir jāatslēdz gaisa spilveni?

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

Profils - DROŠĪBAS SPILVENU ATSLĒGŠANA

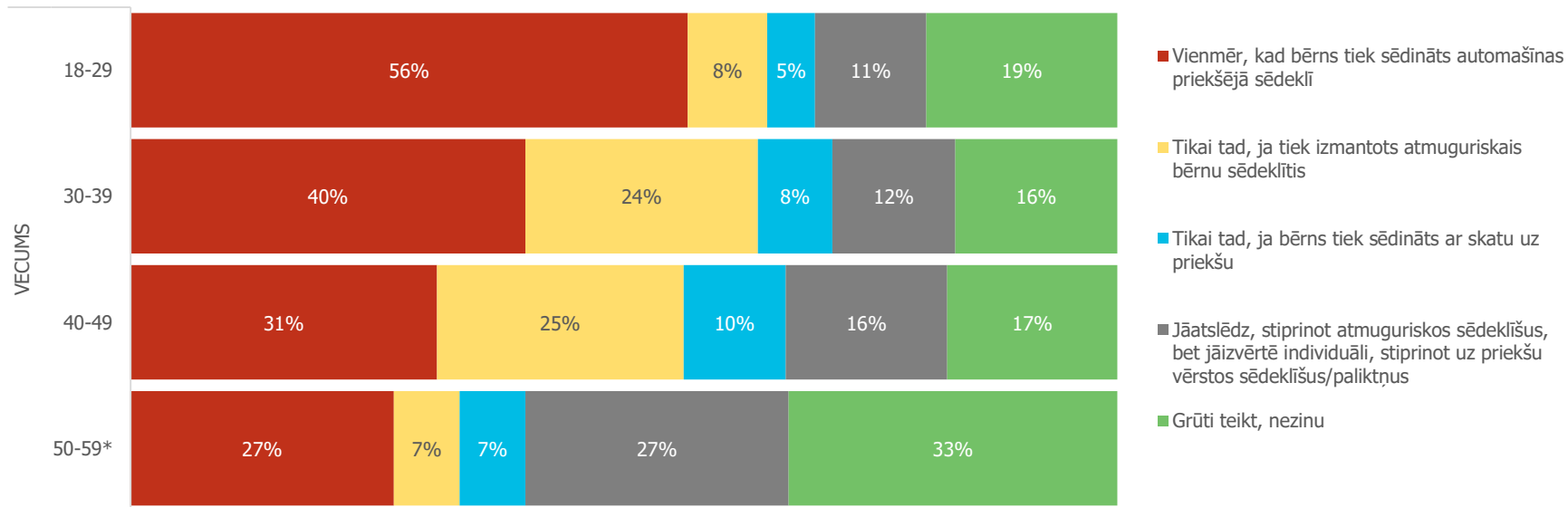
J: Jūsaprāt, kādā situācijā, sēdinot bērnu automašīnas priekšējā sēdekļī, ir jāatslēdz gaisa spilveni?

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

Profils - DROŠĪBAS SPILVENU ATSLĒGŠANA

J: Jūsaprāt, kādā situācijā, sēdinot bērnu automašīnas priekšējā sēdekļī, ir jāatslēdz gaisa spilveni?

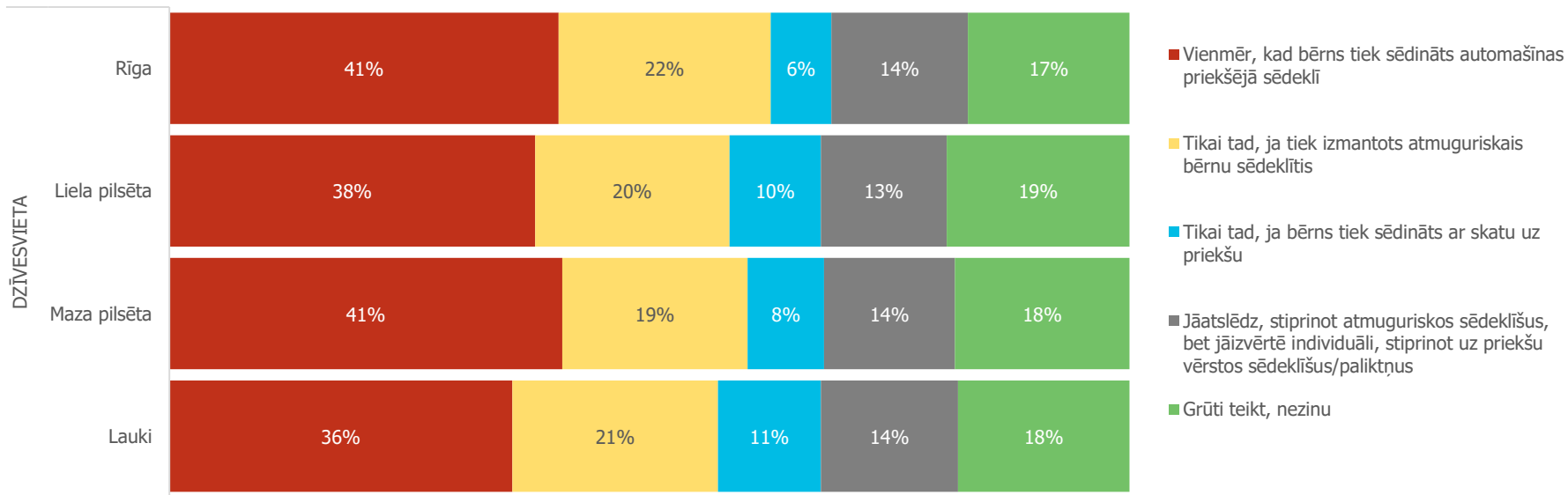

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

*14<n>24; mazāks par 30 respondentiem

Profils - DROŠĪBAS SPILVENU ATSLĒGŠANA

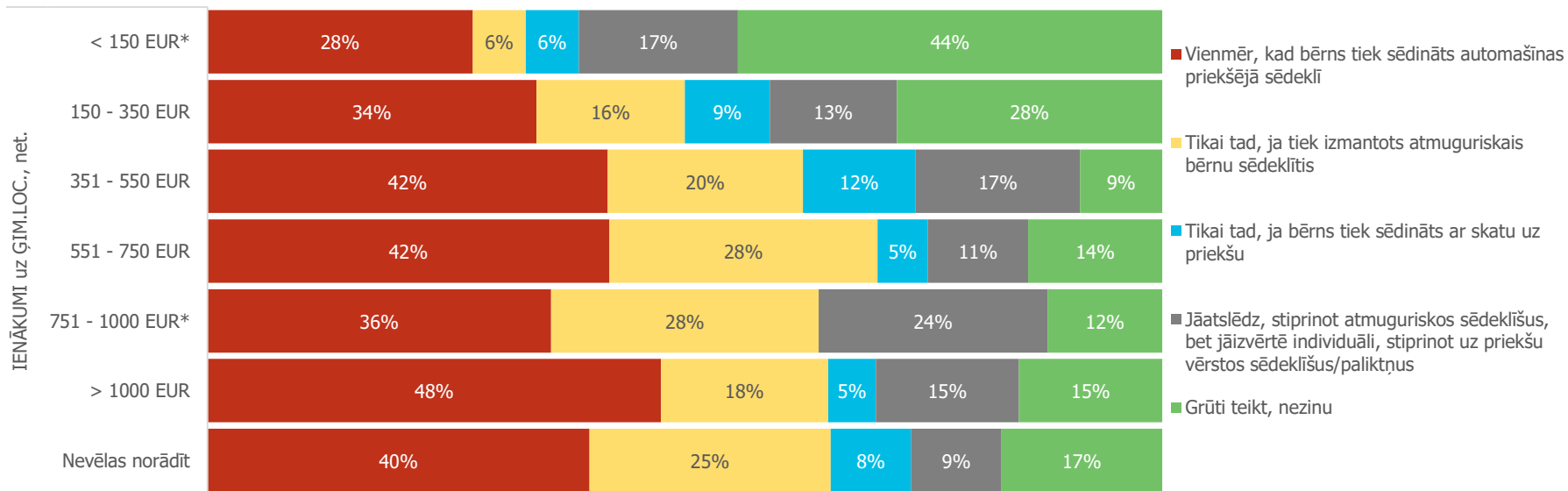
J: Jūsaprāt, kādā situācijā, sēdinot bērnu automašīnas priekšējā sēdekļī, ir jāatslēdz gaisa spilveni?

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

Profils - DROŠĪBAS SPILVENU ATSLĒGŠANA

J: Jūsaprāt, kādā situācijā, sēdinot bērnu automašīnas priekšējā sēdekļī, ir jāatslēdz gaisa spilveni?

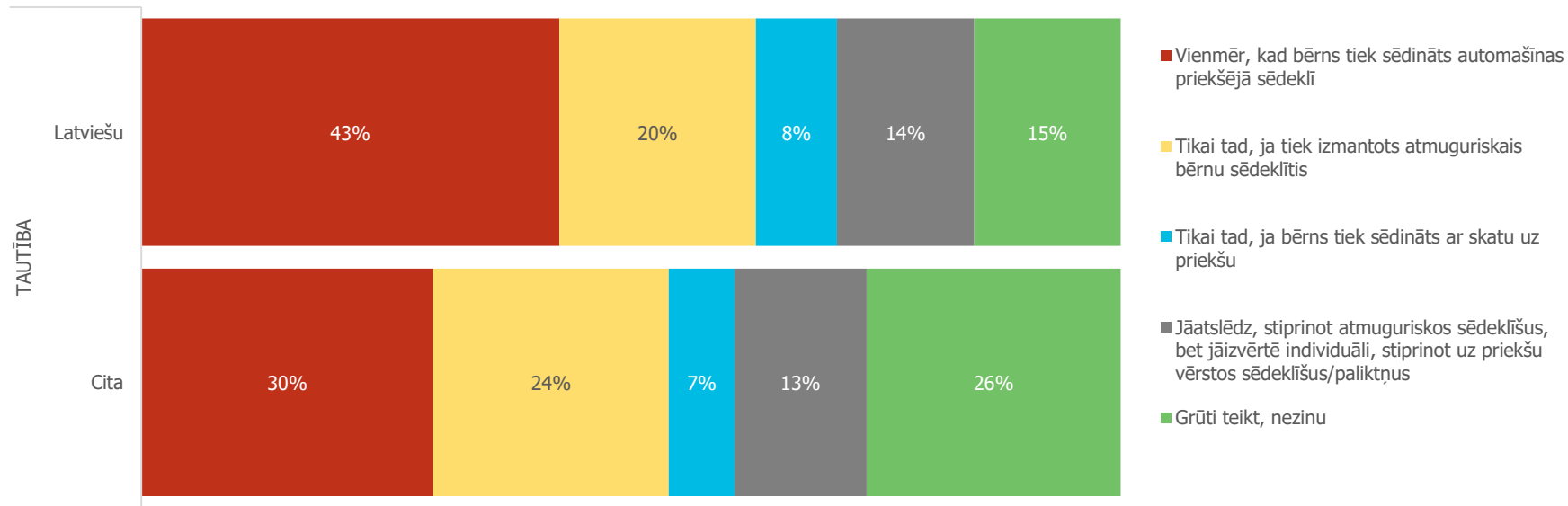

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

*14<n>24; mazāks par 30 respondentiem

Profils - DROŠĪBAS SPILVENU ATSLĒGŠANA

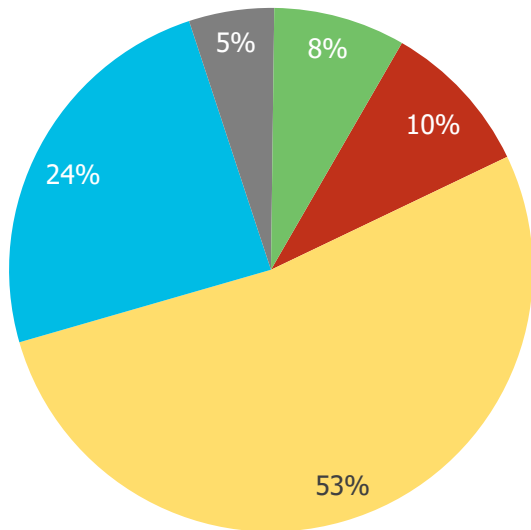
J: Jūsaprāt, kādā situācijā, sēdinot bērnu automašīnas priekšējā sēdekļī, ir jāatslēdz gaisa spilveni?

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

DROŠĪBAS JOSTAS NOSTIPRINĀŠANA

J: Cik cieši Jūs pie bērna auguma parasti nostiprināt drošības jostas?

- Ar lielāku rezervi, lai bērns var justies brīvi un kustēties
- Tuvu bērna ķermenim, lai uz pleciem zem jostām nevarētu pabāzt vairāk par diviem pieauguša pirkstiem
- Maksimāli tuvu bērna ķermenim, lai uz pleciem zem jostām nevarētu pabāzt vairāk par vienu pieauguša pirkstu
- Nepārbaudu, bērns parasti sprādzējas pats
- Nepievēršu īpašu uzmanību tam, cik cieši nostiprinātas jostas

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

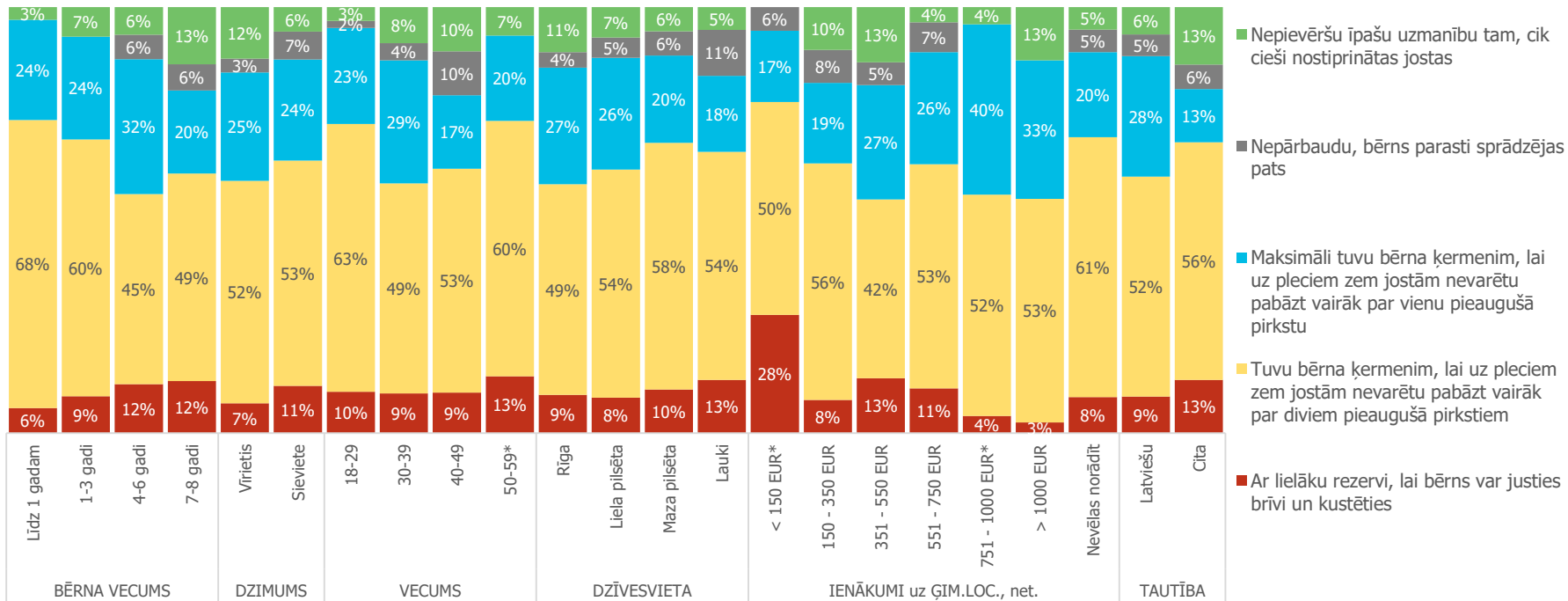
Tikai 24% vecāku ir pilnībā informēti, ka pareizi nostiprinātām drošības jostām ir jābūt tik stingrām, lai uz pleciem starp jostu un bērna ķermeni nevarētu pabāzt vairāk par vienu pieauguša cilvēka pirkstu.

Divkārt biežāk (53%) vecāki uzskata, ka pieļaujamā amplitūda starp bērna plecu un drošības jostām ir divu pieauguša cilvēka pirkstu platumā.

13% vecāku pilnībā nepievērš uzmanību tam, cik labi ir nostiprinātas drošības jostas. Jo lielāks bērns, jo lielāka Vienaldzība no vecāku puses pret šo drošības aspektu.

PROFILS – DROŠĪBAS JOSTU NOSTIPRINĀŠANA

J: Vai mēdzat pārvadāt bērnu bez autosēdekliša/ paliktnīša?

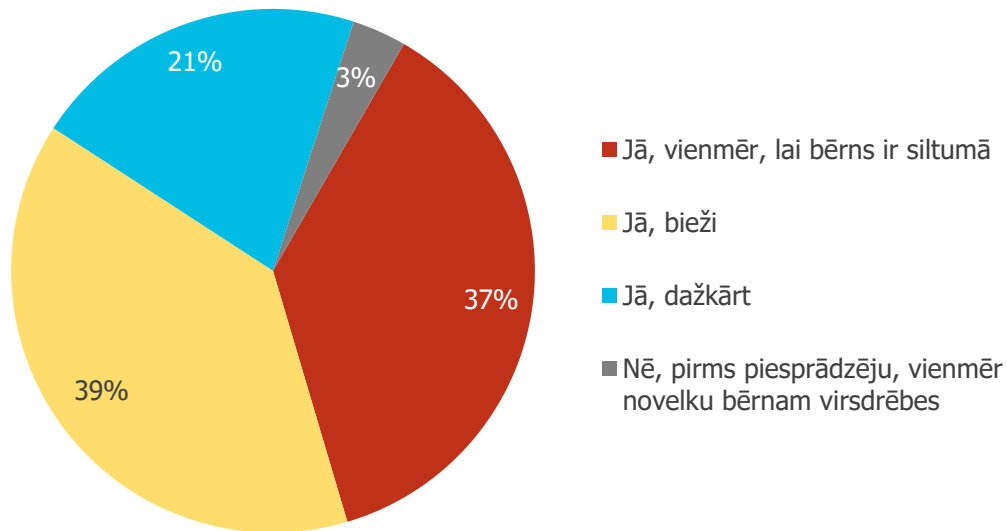

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400
 *14<n>24; mazāks par 30 respondentiem

BĒRNA PĀRVADĀŠANA AUKSTĀ LAIKĀ

J: Vai aukstā laikā, piesprādzējot bērnu autosēdekli vai uz paliktņa, atstājat viņam mugurā virsdrēbes?

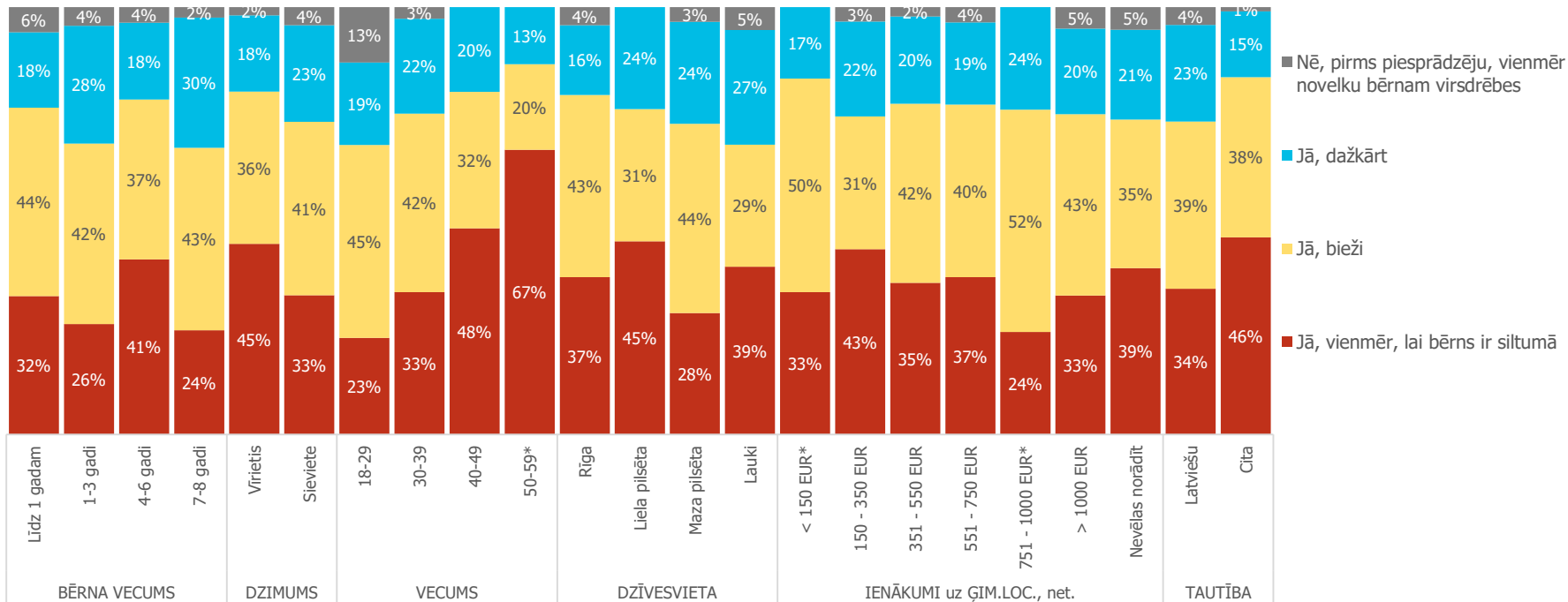
Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400

Vecākiem trūkst zināšanu par to, kā droši piesprādzēt bērnu automašīnā aukstajos gadalaikos.

Kopumā 76% vecāku regulāri bērnu piesprādzē, tam mugurā atstājot virsdrēbes. 21% šādi rīkojas reizi pa reizei, bet tikai 3% pirms bērna piesprādzēšanas autosēdekli vienmēr novelk virsdrēbes.

BĒRNA PĀRVADĀŠANA AUKSTĀ LAIKĀ

J: Vai aukstā laikā, piesprādzējot bērnu autosēdekli vai uz paliktņa, atstājat viņam mugurā virsdrēbes?

Bāze: Visi, 18-59, ir bērni līdz 18g.v., lieto auto, n=400
 *14<n>24; mazāks par 30 respondentiem

**ALWAYS THINKING.
ALWAYS ASKING.
ALWAYS DOING.**

MP

